

Denegació de rehabilitació de condició de funcionària de carrera per raó de fets delictius comesos quan aquesta era personal eventual: Comentari a la STSJ Andalusia de Màlaga n° 1084/2025 de 15 de maig (rec. 232/2025)

Introducció

La recent Sentència del Tribunal Superior de Justícia (TSJ) d'Andalusia posa de manifest la naturalesa excepcional de la figura de la rehabilitació de la condició de funcionari públic. En aquest cas, la Sala desestima el recurs d'una ex-funcionària de l'Ajuntament de Marbella, condemnada penalment com a cooperadora necessària en delictes de prevaricació i frau, i confirma la decisió administrativa de denegar-li la reincorporació.

L'anàlisi del Tribunal ofereix una visió detallada sobre com s'han de ponderar els criteris legals per a la rehabilitació, atorgant un pes determinant a la gravetat dels fets i al dany, no només patrimonial sinó també reputacional, causat al servei públic.

Antecedents del Cas

La recurrent va ser condemnada penalment per la seva participació essencial en l'adjudicació directa i irregular d'un habitatge propietat de l'Ajuntament de Marbella a un preu inferior al de mercat. Els fets provats de la sentència penal van establir que aquesta adjudicació va ser fruit d'un "acord previ" entre l'alcalde, un altre acusat i la recurrent, que en aquell moment era filla del Secretari municipal.

En el moment de la comissió dels delictes (any 2000), la recurrent tenia la condició de personal eventual ("de confiança") al mateix Ajuntament, i no va ser fins a l'any 2003 que va adquirir la condició de funcionària de carrera. La condemna a una pena d'inhabilitació especial per a ocupació o càrrec públic va comportar la pèrdua de la seva condició de funcionària. Un cop extingida la responsabilitat penal i civil, va sol·licitar la rehabilitació, que va ser denegada per la Junta de Govern Local de l'Ajuntament de Marbella. En tot el temps que va ser funcionària de carrera (anys 2003 a 2019), fins la Sentència penal, la funcionària no va ser objecte de cap sanció ni expedient disciplinari, seguint formació continua i desenvolupant funcions. La recurrent no tenia antecedents al moment de dictar la Sentència, va abonar la responsabilitat civil i penal imposada.

Arguments de la funcionària

La defensa de la recurrent va fonamentar el seu recurs d'apel·lació en diversos motius,

FERNANDEZADVOCATS

entre els quals destaquen:

- 1. Error en la valoració de la prova:** Sostenia que la sentència d'instància no havia valorat correctament que, en cometre els fets, no era funcionària de carrera, sinó personal eventual, per la qual cosa no se li podia exigir el mateix nivell de deure que a un funcionari.
- 2. Manca d'un pronòstic d'idoneïtat:** Argumentava que la decisió denegatòria es basava exclusivament en la gravetat dels fets passats, sense fer un pronòstic sobre la seva capacitat per reincorporar-se al servei públic, tenint en compte el temps transcorregut i el seu historial impecable durant els anys que va exercir com a funcionària de carrera a l'Ajuntament.
- 3. Incompetència de l'òrgan:** Al·legava que la competència per resoldre la sol·licitud corresponia a l'alcalde i no a la Junta de Govern Local.

Fonaments Jurídics del Tribunal

La Sala contenciosa-administrativa malaguenya del TSJ d'Andalusia rebutja i desestima els arguments de l'apel·lant, i basa la seva decisió en els següents raonaments:

i) La irrellevància de la condició de personal eventual

La Sala considera que la jutjadora d'instància sí que va tenir en compte que la recurrent era personal eventual (funcionari eventual). Tanmateix, subratlla que aquest fet és irrellevant, doncs el Tribunal recorda que els deures bàsics d' "integritat", "exemplaritat" i "honradesa", recollits a l'article 52 del Text Refós de la Llei de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic (art. 52, paràgraf 1, són exigibles a tots els empleats públics, independentment de la naturalesa del seu vincle. Segons el Tribunal andalús, la conducta objecte del procés penal condemnatòri va suposar un "greu trencament dels deures inherents" a l'activitat funcional.

ii) El dany al servei públic: més enllà del perjudici patrimonial

Aquest és el nucli de la decisió. El tribunal emfatitza que el perjudici causat no va ser "vacu o intranscendent" ni "purament patrimonial". La Sentència recull l'argument de l'informe jurídic municipal, destacant el "dany o perjudici reputacional" a l'Ajuntament de Marbella.

Es raona que la ciutadania té dret a esperar que els seus funcionaris actuïn amb subjecció a la llei i als interessos generals. La conducta de la recurrent, aprofitant la seva posició de proximitat al poder per obtenir un benefici personal, va infringir greument aquesta confiança, causant un dany a la imatge del servei públic que transcendeix el valor econòmic de l'habitatge.

iii) La rehabilitació com a mesura excepcional i no com a dret subjectiu

La Sentència perfila que la rehabilitació, prevista a l'article 68.2 TRLEBEP, és una mesura excepcional i extraordinària, no un dret subjectiu que s'adquireix automàticament un cop complerta la condemna. L'Administració disposa d'una potestat discrecional (tot i que reglada per criteris orientadors) per valorar si concorren circumstàncies que enervin la regla general contrària a la rehabilitació. Així ho va dictaminar ja la **STS, Sala Tercera, de 7 de novembre de 2024 (rec. 1184/2023)**.

En aquest cas, ni el temps transcorregut, ni el pagament de les responsabilitats, ni el fet que les circumstàncies personals (la relació paternofilial amb el secretari) siguin irrepetibles, són suficients per contrarestar la gravetat extrema dels fets i el dany causat a la confiança pública.

iv) Sobre la competència de la Junta de Govern Local

El tribunal rebutja també el motiu formal sobre la incompetència de l'òrgan. Basa la seva decisió en l'article 127.1.h) de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases del Règim Local ([art. 127.1.h) darrer incís, de la Llei 7/1985), que atribueix a la Junta de Govern Local les competències en matèria de personal que no estiguin expressament assignades a un altre òrgan.

Conclusions i comentari crític

Aquesta sentència reforça una línia jurisprudencial del Tribunal Suprem basada en la discrecionalitat excepcional procediments de rehabilitació de funcionaris, enfatitzant però que els que hagin estat condemnats per delictes vinculats a la corrupció o a un abús greu de la funció pública, el criteri del dany a la imatge i a la confiança en les institucions adquireix llavors una rellevància cabdal. Per tant, la disquisició funcional plantejada en el recurs contenciós-administratiu passa en segon plànol, premiant en favor de la no-rehabilitació un argumentari més propi de l'exemplaritat i pulcritud en la funció pública en general, no pas en les normes aplicables, que presentaven una textualitat interpretable

FERNANDEZADVOCATS

a favor de la rehabilitació de la condició de funcionària. No obstant, i en puritat, no cal passar per alt que els fets per les quals es condemnava són anteriors a la relació com a funcionària de carrera (fins i tot anteriors a l'EBEP), i quan aquesta presentava un vincle – si bé funcional, com a personal eventual “de confiança” – jurídicament distint al vincle que, en el seu cas permet la rehabilitació, i que hi havia una dilatada trajectòria posterior als fets objecte de condemna com a funcionària del mateix Ajuntament sense incidències ni expedients, pel que certament es podia plantejar la necessitat de rehabilitar a la funcionària que ho sol·licitava, havent complert amb les penalitats. Des d'un punt de vista de resocialització, es tracta d'una decisió que limita el dret del funcionari que ha estat penat, i que ha complert ja la pena, imposant-li una sanció addicional per uns fets que tampoc es produïen en ocasió del vincle funcional de carrera, on hi ha hagut un desenvolupament que no ha estat criticat tampoc per part de l'Administració Local, sinó que la qüestió s'ha centrat en la conseqüència posterior a la pròpia inhabilitació derivada de la decisió penal.

L'article 68.2 TRLEBEP estableix aquesta rehabilitació excepcional als funcionaris penats, atenent a les circumstàncies i al tipus de delicte comès, pel que caldrà sempre analitzar cas per cas la procedència o no d'aquesta rehabilitació.

La decisió del TSJ d'Andalusia envia un missatge contundent per a casos similars: la rehabilitació no és un mecanisme per esborrar el passat, sinó una mesura excepcional reservada per a casos on es pugui formular un pronòstic raonable que la persona està en condicions de tornar a servir l'interès general amb el servei sense taxes que, en principi, s'espera d'un servidor públic. En aquesta mena de precedents, i quan els fets delictius suposen un atac directe als principis d'integritat i exemplaritat, les portes de la funció pública romanen tancades, dificultant doncs la reincorporació al servei actiu.

**El presente artículo es meramente divulgativo y no supone asesoramiento ni compromiso de actualización.*

Para más información o asesoramiento, contacte con info@fernandezadvocats.es.